

Kurssin tavoitteet:

Osallistuja tuntee tavallisimmin käytettävät maastoetsintämenetelmät ja osaa toimia niissä etsijänä. Osallistuja tietää myös Vapepa-toiminnan yleiset periaatteet, henkilökohtaisen etsintävalmiuden, vastuuasiat, Vapepan hälyttämisen ja toiminnan johtamisen periaatteet.

Kurssin pääosiot:

1. Kurssin aloitus, 1h (1x45 min)
2. Vapepan toimintaperiaatteet ja viranomaisyhteistyö, 1h (1x45min)
3. Etsintämenetelmät, 2h (2x45 min)
4. Pikakoulutus ja etsintäharjoitus, 4h (4x45min)
5. Valmius etsintään, Vapepan hälyttäminen ja etsintäorganisaatio, 1h (1x45min)

Yleisohjeita:

Kurssilaisten motivoiminen ja mielenkiinnon säilyttäminen on tärkeää. Käytä eri menetelmiä: kannusta keskusteluihin, laita ryhmätehtävissä kurssilaiset kouluttamaan toisiaan tms. Havainnollista esimerkein, välinein ja pikku tehtävin. Näytä esityksissä mieluummin vähemmän tekstiä ja kouluta tukeutuen ydinsanoihin, käytä kuvia ja videoita esitysten elävöittämiseen. Muista tauottaa riittävän usein. Lähetä luentomateriaali kurssilaisille jälkeenpäin.

Pyydä mukaan poliisiviranomainen (jos mahdollista, ei välttämätöntä) sekä riittävästi apukouluttajia (1 kouluttaja/6-7 hlö). Tutustu etukäteen harjoitusmaastoon.

Tarvittavat luvat on hankittava maanomistajalta ja alueen asukkaita informoitava harjoituksesta tarvittaessa. Toimintaryhmien kartat ja etsintälohkot on hyvä tehdä valmiiksi etukäteen. Harjoitukseen kannattaa aina laittaa löytyviä kohteita: esineet, jäljet, "ohikulkijoiden" havainnot – ja tietysti itse etsittävä kohde. Pidä löydettyvät esineet riittävän suurina, esim. reppu. Kouluttajien tulee olla mukana maastossa ohjaamassa kurssilaisten toimintaa.

Kurssikirjeessä on ennakotehtävänä tutustuminen Vapepan nettisivuihin ennen kurssia sekä rekisteröityminen OHTOon.

Lisäksi kurssilainen kokoaa etukäteen oman etsintärepun kurssikirjeen ohjeen mukaisesti.

Koulutuksen päätteeksi tärkeää selvittää osallistujien kiinnostus ja mahdollisuudet päästä halutessaan mukaan toimivaan hälytysryhmään.

Kursseille piiristä hyvissä ajoin tilattava materiaali: Vapepa-liivit, etsintäkurssin vihko, etsintäkurssin todistus, Auttajan avuksi-lehtinen, Hälytystoimintaohje-esite, Vapepan yleisesite.

Itse tulostettava ja haluttaessa jaettava materiaali: Kurssiohjelma, MSO/partioetsinnän lisälehti, Vapepan mediaohje

ETSINTÄKURSSIN SISÄLTÖ JA TOTEUTTAMINEN

1. KURSSIN ALOITUS (1 tunti / 1 x 45 min)

Sisältöalue	Tavoite	Toteutus	Esitysmateriaali	Tausta-materiaali, lisätietoa
Kurssin avaus ja turvallisuusohjeet 20 min	Kurssilaiset ovat päässeet oikeaan opiskeluvireeseen. Kurssilaiset tietävät toiminnan turvavallisuusuhkatilanteissa kurssin aikana.	Aamukahvi, ilmoittautuminen, tervetulotoivotukset, turvallisuustiedote, kouluttajien esittäytyminen	Tervetuloa Turvallisuusohjeet Kokonaisturvallisuusvideo (Turvallisuuskomitea) Vapepa-video (Tussitaikurit)	Vapepan banderolli Vapepa-järjestöt-rollup Kurssiohjelma Etsintäkurssin kirjanen MSO/partioetsintä-moniste Hälytystoimintaohje Vapepan mediaohje Vapepa yleisesite Auttajan Avuksi-vihkonen
Kurssin sisältö ja tavoitteet 15 min	Kurssilaiset tietävät kurssin tavoitteen, ohjelmasisällöt ja toteuttamisen.	Kurssin tavoitteet Kurssin pääpiirteinen sisältö	Tavoitteet	
Esittelyt 10 min	Kurssilaisilla on mielikuva paikalla olevista henkilöistä ja heidän edustamistaan tahoista.	Kurssin osallistujien esittäytyminen, esim. - Vähintään nimi ja paikkakunta - Jos aikaa: - o Taho tai järjestö, jota edustaa - o Vapepa-kokemus - o Odotukset	Esittelyt	Osallistujaluettelo Nimikortit pöydälle Nimi teipillä rintaan

2. VAPEPAN TOIMINTAPERIAATTEET JA VIRANOMAISYHTEISTYÖ (1 tunti / 1 x 45 min)

Sisältöalue	Tavoite	Toteutus	Esitysmateriaali	Tausta-materiaali, lisätietoa
Vapepa-toiminnan periaatteet 15 min	Kurssilaiset tuntevat Vapepan toimintaperiaatteet	Keskustelu ennakkotehtävästä Kertaus (diaesitys tai kysellen)	Karsittu Vapepan perusesitys	Kurssikirjeessä pyydetty etukäteen tutustumaan Vapepa.fi-sivustoon
Viranomaisyhteistyö 30 min	Kurssilaiset tiedostavat tehtävän tärkeyden viranomaisten tukena	Vierailevan viranomaisen (poliisi, pelastuslaitos) luento. Vaihtoehtoisesti viranomaisyhteistyön diaesitys.	Mahdollinen viranomaisen esitys	Vierailevalle luennoitsijalle kannattaa ilmoittaa toivottu aika etukäteen sekä haluttu sisältö.

Jos viranomaisvierailu ei toteudu, vaihtoehtoisesti käydään läpi yhteistoimintasopimukset ja -ohjeet (selvitetään hätäetsinnän ja tutkinnallisen etsinnän erot, hälytystapa sekä tilanteet milloin viranomainen voi Vapepaa käyttää)

3. ETSINTÄMENETELMÄT (2 tuntia / 2 x 45 min)

Sisältöalue	Tavoite	Toteutus	Esitysmateriaali	Tausta-aineisto, lisätietoa
Toiminta etsintähälytyksessä 35 min	Kurssilaiset tietävät, miten hälytystilanteessa tulee toimia yksilönä ja osana kokonaisuutta.	Toiminta hälytyksen tullessa Toiminta hälytyksen aikana Toiminta hälytyksen jälkeen (Kurssilaiset kuvaavat toiminnan pienryhmissä eri menetelmin)	Toiminta etsintähälytyksessä	Etsintäopas, luku 3 Ryhmätyön ohjekortti
Partioetsintämenetelmä 20 min	Kurssilaiset tuntevat MSO-etsinnän käsitteen, ymmärtävät partioetsintämenetelmän käyttöperiaatteen ja toteuttamisen sekä	Lähietsintäalueen ja lohkojen karttamerkinnot. Partion etsintätaktiikka lohkolla. Lyhyt diaesitys, lopuksi ryhmätehtävä	Partioetsintämenetelmä	Etsintäoppaan MSO-lisälehti (A3 laminoidut ohjetaulut) Palikat Ryhmätyön ohjekortti

	ymmärtävät lähietsinnän ja lohkoetsinnän erot.			
Reittiharavointi 15 min	Kurssilaiset tietävät reittiharavoinnin käyttöperiaatteen ja toteuttamisen.	Lyhyt diaesitys, lopuksi ryhmätehtävä	Reittiharavointi	(A3 laminoidut ohjetaulut) Palikat Ryhmätyön ohjekortti
Näkötuntumaharavointi 20 min	Kurssilaiset tuntevat näkötuntumaharavoinnin käyttöperiaatteen, ketjun rakenteen ja ohjaamisen.	Lyhyt diaesitys, lopuksi ryhmätehtävä	Näkötuntumaharavointi	(A3 laminoidut ohjetaulut) Palikat Ryhmätyön ohjekortti

Ensivaiheessa koulutettavien etsintämenetelmien perusteet voidaan kouluttaa kootusti lyhyenä diaesityksenä. Toisessa vaiheessa kurssilaiset rakentavat pienryhmissä esim. palikoista etsintämuodostelmat ja valmistautuvat esittämään menetelmät muille kurssilaisille tukena koulutuskortit, palikat tms. sekä ohjetaulut. Ks. ryhmätyökortit (puuttuvat vielä)

4. PIKAKOULUTUS JA ETSINTÄHARJOITUS (4 tuntia / 4 x 45 min)

Sisältöalue	Tavoite	Toteutus	Esitysmateriaali	Tausta-aineisto, lisätietoa
Pikakoulutus 60 min	Kurssilaiset ymmärtävät pikakoulutuksen merkityksen tehokkaan etsinnän perustaksi ja tietävät, mitä pikakoulutus sisältää.	Esim. rastikoulutuksena 3 x 20 min Partioetsintämenetelmä Reittiharavointi Näkötuntumaharavointi		Pikakoulutuspaikka koulutustilan välittömässä läheisyydessä, tiedusteltu etukäteen valmiiksi. Etsintämenetelmien koulutuskortit

Harjoitusvaihe: Tilanneselostus Etsinnän vaiheet, eri menetelmät 120 min	Kurssilaiset ovat oppineet toimimaan etsijöinä tavallisimmissa etsintämenetelmissä, tuntevat etsinnän eri vaiheet ja lopputoimet sekä hahmottavat etsintätehtävän kokonaisuutta.	Tiedot kadonneesta Tehtävät joukoille Eri etsintämenetelmät Toimenpiteet kadonneen löydyttyä Etsinnän purkaminen		Vapepa-liivit Merkitsemissävälineet Kartat joissa etsintälohkot valmiina. Harjoitellaan eri menetelmiä – kouluttajat mukana ohjaamassa
--	--	--	--	---

5. VALMIUS ETSINTÄÄN, VAPEPAN HÄLYTTÄMINEN JA ETSINTÄORGANISAATIO (1 tunti / 1 X 45 min)

Sisältöalue	Tavoite	Toteutus	Esitysmateriaali	Tausta-aineisto, lisätietoa
Henkilökohtainen valmius 15 min	Kurssilaiset tietävät henkilökohtaisen valmiuden merkityksen ja osaavat huolehtia omista valmiuksistaan.	Koulutus tehtävään Asennoituminen Järjestelyt kotona/töissä/koulussa Oma kenttä-/maastokelpoisuus Varusteet (etsintäreppun esittely)	Henkilökohtainen valmius Etsintäreppu	Tutustutaan kurssilaisten ennakkotehtävänä kokoamiin etsintäreppuihin tai kouluttajan oma etsintäreppu
Vapepan hälyttäminen 15 min	Kurssilaiset tuntevat hälyttämisen perusteet.	Viranomaisen-hätäkeskus Ohto-hälytysjärjestelmä (Kurssilaiset kuvaavat hälytysketjun pienryhmissä eri menetelmin)	Vapepan hälyttäminen Ohto	Kurssikirjeessä kehote rekisteröityä OHTO-järjestelmään Palikat tms. havainnointivälineet Fläppitaulu/valkotaulu (Ryhmätyön ohje pptx-esityksen lopussa)
Etsintäorganisaatio 15 min	Kurssilaiset tuntevat Vapepan etsintäorganisaation rakenteen ja tärkeimpien toimijoiden tehtävät.	Vapepa-johtaja, sihteerit, toimintaryhmien kokoaja. (Kurssilaiset kuvaavat organisaation pienryhmissä eri menetelmin)	Etsintäorganisaatio	Palikat tms. havainnointivälineet Fläppitaulu/valkotaulu (Ryhmätyön ohje pptx-esityksen lopussa)

